

802**PROGRAM WYKONAWCZY
do Memorandum o porozumieniu w sprawie współpracy kulturalnej i naukowej
między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile na lata 2003—2007,**

podpisany w Santiago dnia 22 sierpnia 2003 r.

**Program wykonawczy
do Memorandum o porozumieniu w sprawie współ-
pracy kulturalnej i naukowej między Rządem Rzeczy-
pospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile na lata
2003—2007**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Chile, zwane dalej „Stronami”,

działając zgodnie z artykułem 10 Memorandum o porozumieniu w sprawie współpracy kulturalnej i naukowej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile, podpisanego w Warszawie dnia 5 lipca 1995 r.,

kierując się wspólnym pragnieniem rozwijania i pogłębiania więzi, współpracy i zbliżenia obu narodów,

świadome związków kulturowych i historycznych istniejących między obu państwami oraz zbieżności zainteresowań,

postanowiły:

I. Kultura**Wstęp**

Przyczynić się, w miarę swoich możliwości budżetowych i kompetencji, do upowszechniania sztuk plastycznych i scenicznych, kinematografii, sztuk audiowizualnych, muzyki, literatury oraz rzemiosła artystycznego, sztuki i rękodzieła ludowego, a także do ochrony dziedzictwa kulturowego: materialnego i niematerialnego.

Współpracować w zakresie promocji wytwarzania dóbr kultury, ze względu na gospodarcze i społeczno-kulturalne znaczenie, jakie wytwarzanie dóbr kultury odgrywa w procesie stałego rozwoju obu narodów.

Przeanalizować metody ożywienia wymiany doświadczeń, udzielania wsparcia technicznego, jak również opracowywania danych statystycznych w dziedzinie literatury, kinematografii i muzyki.

A. Sztuki plastyczne**Artykuł 1**

Każda ze Stron będzie popierała zorganizowanie, raz na dwa lata na terytorium drugiej Strony, znaczącej wystawy z dziedziny sztuk plastycznych.

**Programa Ejecutivo
al Memorandum de Entendimiento sobre Coopera-
ción Cultural y Científica entre el Gobierno de la
República de Polonia y el Gobierno de la República de
Chile para el periodo 2003—2007**

El Gobierno de la República de Polonia y el Gobierno de la República de Chile, denominados en adelante „las Partes”,

En el marco de lo establecido en el Artículo 10 del Memorandum de Entendimiento sobre Cooperación Cultural y Científica entre el Gobierno de la República de Polonia y el Gobierno de la República de Chile, suscrito el 5 de julio de 1995 en Varsovia,

Inspiradas en el deseo común de promover y profundizar el conocimiento, la cooperación y la integración de sus pueblos,

Conscientes de las afinidades que unen a sus respectivos Estados en razón de su cultura, historia e intereses comunes,

Convienen:

I. Cultura**Introducción**

Desarrollar un programa de divulgación mutua de sus respectivas artes plásticas, escénicas, cinematográficas y audiovisuales, musicales, literarias y artesanías así como de protección de sus patrimonios culturales tangibles e intangibles, de común acuerdo y dentro de los límites de sus competencias y posibilidades presupuestarias.

Cooperar en la promoción de sus Industrias Culturales, en cuanto son actividades de profunda incidencia económica y sociocultural en el desarrollo sostenible de ambas naciones.

Estudiar formas de impulsar el intercambio de experiencias, asistencia técnica, así como también de indicadores en las disciplinas del libro, el cine y la música.

A. Artes visuales**Artículo 1**

Cada Parte propiciará la organización de una muestra bianual de lo más representativo de sus artes visuales en el territorio de la otra Parte.

Każda ze Stron zapewni ekspozycji z kraju partnera, na zasadzie wzajemności, właściwą salę lub przestrzeń wystawienniczą w swoim kraju.

Strona chilijska zorganizuje w Warszawie i w innych miastach Rzeczypospolitej Polskiej zbiorową wystawę współczesnej plastyki chilijskiej.

Artykuł 2

Strony będą popierały rozwój kontaktów i współpracy między instytucjami o zasięgu krajowym i regionalnym reprezentującymi artystów plastyków z obu krajów, przez wspieranie realizacji wspólnych przedsięwzięć: warsztatów, wystaw i innych rodzajów spotkań.

Artykuł 3

Strony będą wspierały wymianę specjalistów w dziedzinie sztuk plastycznych i nauczycieli akademickich między uczelniami oraz instytucjami publicznymi i prywatnymi obu krajów, realizowaną w formie pobytów mających na celu wygłoszenie wykładu i prowadzenie warsztatów.

Artykuł 4

Strony będą wspierały stałą wymianę i współpracę między muzeami obu krajów oraz rozwijały współpracę między instytucjami publicznymi i prywatnymi, sprawującymi opiekę nad kulturalnym dziedzictwem.

Artykuł 5

Strony będą wspierały wspólną prezentację w obu krajach oraz w państwach trzecich wystaw fotograficznych polskich i chilijskich artystów, a także będą ułatwiały kontakty między środowiskami fotografów obu krajów.

Artykuł 6

Strona chilijska zorganizuje w Rzeczypospolitej Polskiej interdyscyplinarną i interaktywną wystawę „Chile, Ciało i Dusza”, prezentującą twórczość artystyczną i osiągnięcia naukowe swojego kraju.

Artykuł 7

Strony będą popierały udział swoich twórców w Biennale, Triennale i Quadriennale sztuk plastycznych, wzornictwa i architektury, organizowanych na terytorium drugiej Strony.

B. Muzyka

Artykuł 8

Strony będą popierały występy w obu krajach orkiestr, zespołów i solistów wykonujących muzykę klasyczną i ludową przez organizowanie koncertów, wymianę artystów i dyrygentów.

Cada una de las Partes gestionará en su país, en condiciones de reciprocidad, una sala o un espacio de exposición adecuado para las exposiciones provenientes del país de la otra Parte.

La Parte chilena organizará en Varsovia y en otras ciudades de República de Polonia una exhibición representativa de su plástica contemporánea.

Artículo 2

Las Partes favorecerán los contactos y la cooperación entre las instituciones nacionales y regionales representativas de los artistas plásticos de ambos países, apoyando la realización de trabajos conjuntos, tales como talleres, exposiciones y otros tipos de encuentros.

Artículo 3

Las Partes promoverán el intercambio de especialistas en artes plásticas y académicos de estas disciplinas entre las universidades y las instituciones públicas y privadas de ambos países, posibilitando la estancia de estos en el país de la otra Parte para dictar cátedras y realizar talleres.

Artículo 4

Ambas Partes apoyarán el intercambio y la cooperación permanente entre los museos de ambos países, y desarrollarán vínculos de cooperación entre los organismos públicos y privados depositarios de sus respectivos patrimonios artísticos y culturales.

Artículo 5

Ambas Partes fomentarán los contactos entre los círculos fotográficos de ambos países, así como la presentación conjunta de muestras fotográficas de artistas chilenos y polacos, en ambos países o países terceros.

Artículo 6

La Parte chilena organizará en República de Polonia una muestra interdisciplinaria e interactiva denominada „Chile Piel y Alma”, que muestra la creación artística y científica de su país.

Artículo 7

Las Partes apoyarán la participación de sus artistas en las Bienales, Trienales y Cuatrienales de arte, diseño y arquitectura que se realicen en el territorio de la otra Parte.

B. Artes musicales

Artículo 8

Las Partes favorecerán la presentación en ambos países de orquestas, grupos y solistas de música clásica y popular, apoyando, para tal efecto, la organización de conciertos y el intercambio de artistas y directores de orquestas.

Strony będą również wspierały prezentacje dzieł współczesnych kompozytorów drugiej Strony poprzez wymianę partytur.

W okresie obowiązywania niniejszego programu Strona chilijska zaprezentuje w Warszawie:

- a) występy grupy wykonującej muzykę klasyczną lub ludową oraz koncert muzyki rozrywkowej lub solisty,
- b) chilijski utwór symfoniczny.

Artykuł 9

Strony będą przyczyniały się do rozwoju symfonicznej muzyki dziecięcej i młodzieżowej w obu krajach, popierając wymianę między zespołami i wspierając udział młodych utalentowanych muzyków w prestiżowych międzynarodowych konkursach oraz liczących się festiwalach organizowanych na terytorium drugiej Strony.

Artykuł 10

Strony będą popierały organizację warsztatów muzycznych: gry na instrumentach, kompozycji, lutnictwa i interpretacji.

Artykuł 11

Strony będą nadal wspierały wymianę i współpracę między uczelniami oraz instytucjami publicznymi i prywatnymi obu krajów zajmującymi się nauczaniem muzyki i kultywującymi tradycje muzyczne.

Artykuł 12

Strony będą zachęcały kompetentne instytucje w swoich krajach do wzajemnego przyznawania stypendiów studentom i doktorantom oraz stypendiów mających na celu doskonalenie zawodowe wybijających się muzyków.

Artykuł 13

Strona polska rozważy możliwość zorganizowania występów polskich zespołów kameralnych lub solistów w poszczególnych regionach Republiki Chile. Strona chilijska zapewni sale lub odpowiednie pomieszczenia na te występy.

Artykuł 14

Strona chilijska zachęca Stronę polską do wspierania uczestnictwa polskich artystów w następujących wydarzeniach muzycznych i zobowiązuje się przestać z odpowiednim wyprzedzeniem regulaminy tych festiwalu:

- a) Międzynarodowym Festiwalu Piosenki w Viña del Mar,
- b) Festiwalu Muzyki Współczesnej w Papieskim Uniwersytecie Katolickim Chile,

Las Partes apoyarán también la interpretación de las obras de los compositores contemporáneos de la otra Parte mediante el intercambio de partituras.

Durante la vigencia del presente Programa la Parte chilena presentará en Varsovia:

- a) La actuación de un grupo de música clásica o folclórica y de un grupo de música popular o de un solista,
- b) Una obra tradicional sinfónica chilena.

Artículo 9

Las Partes promoverán el desarrollo de la música sinfónica infantil y juvenil en ambos países, apoyando el intercambio entre conjuntos y propiciando la participación de talentos musicales jóvenes en concursos internacionales de prestigio y en festivales destacados, que se realicen en el territorio de la otra Parte.

Artículo 10

Las Partes apoyarán la realización de talleres de instrumentos, composición, luthería e interpretación.

Artículo 11

Las Partes fomentarán el intercambio y la colaboración entre las universidades e instituciones públicas y privadas de ambos países que se dediquen a la enseñanza de la música y la conservación del patrimonio musical.

Artículo 12

Las Partes propiciarán entre los organismos competentes de sus respectivos países, el otorgamiento recíproco de becas de pregrado, postgrado y de perfeccionamiento que beneficien a sus músicos destacados.

Artículo 13

La Parte polaca estudiará la posibilidad de que grupos de cámara o solistas musicales polacos realicen giras por las diferentes regiones de República de Chile. La Parte chilena gestionará las salas o espacios necesarios para tal fin.

Artículo 14

La Parte chilena invita a la Parte polaca a promover la participación de artistas polacos en los siguientes encuentros musicales, para lo cual se compromete a enviar en una fecha oportuna sus respectivos reglamentos:

- a) Festival Internacional de la Canción de Viña del Mar,
- b) Festival de Música Contemporánea de la Pontificia Universidad Católica de Chile,

c) Międzynarodowym Konkursie Interpretacji Muzycznej im. Dr Luisa Sigalla w Viña del Mar,

d) Tygodniach Muzycznych w Frutillar.

Strona polska zachęca Stronę chilijską do popierania udziału artystów chilijskich w następujących wydarzeniach muzycznych i zobowiązuje się przestać z odpowiednim wyprzedzeniem regulaminy tych festiwali:

a) Międzynarodowym Festiwalu Wroclavia Cantans,

b) Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”.

Artykuł 15

Strony wymieniają na zasadach wzajemności zespoły folklorystyczne na międzynarodowych festiwalach folkloru organizowanych w obu krajach.

C. Sztuki sceniczne

Artykuł 16

Strony będą wspierały publiczne i prywatne inicjatywy mające na celu poszerzenie wzajemnych prezentacji dzieł, grup i zespołów teatralnych i będą dążyły do objęcia tą działalnością również miast prowincjonalnych na terytorium obu Stron.

Artykuł 17

Strony postanawiają wymieniać informacje o własnej infrastrukturze kulturalnej, w celu ułatwienia drugiej Stronie planowania popularyzacji swoich osiągnięć artystycznych.

Artykuł 18

Strony będą wspierały udział swoich artystów w festiwalach teatralnych organizowanych na terytorium drugiej Strony i w miarę możliwości będą popierały występy artystów w różnych miastach Strony przyjmującej, po ustaleniu warunków bezpośrednio z organizatorami.

Strona chilijska wyraża gotowość przyjęcia co najmniej jednego polskiego zespołu teatralnego, zwłaszcza ze szkoły Jerzego Grotowskiego lub Tadeusza Kantora, i oferuje wszelką współpracę w celu rozwiązania szczegółowych kwestii z tym związanych.

Artykuł 19

Strona chilijska za pośrednictwem Narodowej Rady Kultury i Sztuki (Consejo Nacional de la Cultura y de las Artes) będzie wspierała rozwój i wymianę doświadczeń z zakresu sztuk scenicznych w celu zacieśnienia więzów i stworzenia płaszczyzny kontaktów

c) Concurso Internacional de Ejecución Musical Dr. Luis Sigall de Viña del Mar,

d) Semanas Musicales de Frutillar.

La Parte polaca invita a la Parte chilena a promover la participación de artistas chilenos en los siguientes encuentros musicales, para lo cual se compromete a enviar en una fecha oportuna sus respectivos reglamentos:

a) Festival Internacional Wroclavia Cantans,

b) Festival Internacional de Música Contemporánea „El Otoño de Varsovia” (Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”).

Artículo 15

Las Partes intercambiarán, según el principio de reciprocidad los conjuntos de música folclórica para que participen en los festivales internacionales de música folclórica organizados en ambos países.

C. Artes escénicas

Artículo 16

Las Partes promoverán las iniciativas públicas y privadas que busquen ampliar la presentación recíproca de obras, grupos y compañías de teatro, procurando que dichas actividades incluyan las ciudades del territorio de ambas Partes.

Artículo 17

Las Partes acuerdan intercambiar información sobre la infraestructura cultural existente en cada una de ellas, con el objeto de facilitar a la otra Parte la planificación de sus actividades de divulgación artística.

Artículo 18

Las Partes apoyarán la participación de sus artistas en los festivales de teatro organizados en el territorio de la otra Parte y, en la medida de sus posibilidades, la presentación de los mismos en diferentes ciudades de la Parte receptora. Las condiciones de esta participación serán acordadas directamente entre los interesados.

La Parte chilena manifiesta a la Parte polaca su disposición a recibir por lo menos a un grupo de teatro polaco, y que vería con especial beneplácito la participación en Chile de un grupo de la escuela de Jerzy Grotowski o Tadeusz Kantor, para lo cual ofrece toda su colaboración para arreglar los detalles correspondientes.

Artículo 19

La Parte chilena por intermedio del Consejo Nacional de la Cultura y de las Artes propiciará, en el campo de las artes escénicas, el desarrollo e intercambio de actividades que promuevan el fortalecimiento de rasgos comunes y abran espacios

między dziećmi i młodzieżą z Rzeczypospolitej Polskiej i z Republiki Chile.

Artykuł 20

Strona polska będzie popierała udział artystów z Republiki Chile w następujących festiwalach w Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym *Konfrontacje Teatralne* w Lublinie,
- b) Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym *Malta* w Poznaniu.

Artykuł 21

Strony zobowiązują się wspierać wymianę nauczycieli, choreografów i produkcji artystycznych między instytucjami publicznymi i prywatnymi każdej Strony w zakresie tańca klasycznego, współczesnego i ludowego.

Strony będą również popierały organizację, na przemian w Rzeczypospolitej Polskiej i w Republice Chile, wspólnych warsztatów z zakresu choreografii.

Artykuł 22

Strony będą prezentowały na przemian na terytorium obu Państw swoje zespoły tańca współczesnego. W związku z tym zobowiązują się zapewnić odpowiednie sale lub przestrzenie.

D. Sztuki audiowizualne

Artykuł 23

Strony będą popierały udział swoich artystów w międzynarodowych festiwalach filmowych organizowanych na terytorium drugiej Strony, zgodnie z regulaminami tych festiwalu:

w Rzeczypospolitej Polskiej w:

- a) Krakowskim Festiwalu Filmowym,
- b) Międzynarodowym Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE,
- c) Międzynarodowym Warszawskim Festiwalu Filmowym,
- d) Festiwalu Filmów Ameryki Łacińskiej w Warszawie;

w Republice Chile w:

- a) Międzynarodowym Festiwalu Filmów w Viña del Mar,
- b) Międzynarodowym Festiwalu Filmów w Valdivia,
- c) Międzynarodowym Chilijskim Festiwalu Filmów Krótkometrażowych.

de enlace entre niños y jóvenes de República de Polonia y de República de Chile.

Artículo 20

La Parte polaca promoverá la participación de los artistas chilenos en los siguientes festivales en la República de Polonia:

- a) Festival Internacional de Teatro „Confrontaciones Teatrales” (Konfrontacje Teatralne) en Lublin,
- b) Festival Internacional de Teatro „Malta” en Poznań.

Artículo 21

Las Partes fomentarán y apoyarán el intercambio de maestros, coreógrafos y producciones artísticas entre las instituciones públicas y privadas de cada una de las Partes en el campo de la danza clásica, contemporánea y folclórica.

Las Partes apoyarán también la organización conjunta de talleres sobre montajes coreográficos, en la República de Polonia y en la República de Chile alternadamente.

Artículo 22

Las Partes alentarán la presentación de grupos de danza contemporánea de cada una de ellas en el territorio de la otra. Con este fin se comprometen a gestionar las salas o espacios adecuados.

D. Artes audiovisuales

Artículo 23

Las Partes promoverán la participación de sus artistas en los festivales internacionales de cine organizados en el territorio de la otra Parte conforme con los reglamentos de dichos festivales:

en la República de Polonia:

- a) Festival de Cine en Cracovia (Krakowski Festiwal Filmowy),
- b) Festival Internacional del Arte de los Autores de Fotografías de Cine CAMERIMAGE (Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE),
- c) Festival Internacional de Cine de Varsovia (Międzynarodowy Warszawski Festiwal Filmowy),
- d) Festival de Cine Latinoamericano de Varsovia;

en la República de Chile:

- a) Festival Internacional de Cine de Viña del Mar,
- b) Festival Internacional de Cine de Valdivia,
- c) Festival Chileno Internacional de Cortometrajes.

Artykuł 24

W celu upowszechnienia dorobku swojej kinematografii Strony będą popierały organizowanie na terytorium drugiej Strony specjalnych przeglądów filmowych z udziałem reżyserów i producentów.

Strony zobowiązują się również popierać bezpośrednie kontakty między właściwymi instytucjami kinematografii obu krajów.

Strony będą również popierały organizowane na terytorium drugiej Strony spotkania młodych twórców realizujących filmy na nośnikach innych niż taśma filmowa.

Artykuł 25

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę archiwów filmowych, organizacji i producentów filmowych obu krajów oraz wymianę filmów.

Artykuł 26

Strona chilijska deklaruje Stronie polskiej swoje zainteresowanie skorzystaniem z doświadczeń polskich ekspertów w konserwacji, odbudowie i upowszechnianiu chilijskiego dziedzictwa filmowego i audiowizualnego. Warunki współpracy w tym zakresie zostaną uzgodnione na drodze dyplomatycznej.

Artykuł 27

Strony będą wspierały nawiązanie współpracy między telewizjami publicznymi obu krajów, zwłaszcza w zakresie udostępniania i wymiany materiałów telewizyjnych o tematyce kulturalnej.

Artykuł 28

Strony będą popierały współpracę mającą na celu wymianę telewizyjnych programów edukacyjnych i kulturalnych, a w szczególności wyprodukowanych przez polską Telewizyjną Agencję Gospodarczą TVP S.A., oraz programów chilijskich sfinansowanych przez Fundusz Rady Narodowej Telewizji (Fondo Consejo Nacional de Televisión).

Szczegółowe propozycje zostaną przekazane bezpośrednio przez zainteresowane instytucje.

Artykuł 29

Strony będą sprzyjały kontaktom między nadawcami radiowymi oraz wymianie programów radiowych o charakterze edukacyjnym i kulturalnym.

E. Literatura i współpraca wydawnicza

Artykuł 30

Strony będą wspierały i ułatwiały wzajemną wymianę pisarzy, w formie pobytów, w trakcie których będą oni uczestniczyli w warsztatach, spotkaniach

Artículo 24

Las Partes promoverán, con el propósito de difundir sus respectivas cinematografías en el territorio de la otra Parte, la realización de muestras especiales de su cine acompañadas de directores y productores.

Las Partes también acuerdan fomentar los contactos directos entre las instituciones cinematográficas de ambos países.

Las Partes también promoverán encuentros organizados en el territorio de la otra Parte de sus jóvenes creadores que realicen películas en otros soportes que la cinta cinematográfica.

Artículo 25

Las Partes promoverán la colaboración directa entre los archivos cinematográficos, organizaciones y productores cinematográficos de ambos países y el intercambio de películas.

Artículo 26

La Parte chilena solicita a la Parte polaca contar con la asesoría de expertos polacos en preservación, restauración y difusión del patrimonio fílmico y audiovisual chileno. Las condiciones de esta asesoría serán acordadas por la vía diplomática.

Artículo 27

Las Partes estimularán la cooperación entre las estaciones de televisión públicas de ambos países, en particular en cuanto a la prestación e intercambio de las emisiones de televisión de carácter cultural.

Artículo 28

Las Partes apoyarán la cooperación en el intercambio de programas educativos y culturales de televisión, en particular los producidos por la Agencia Económica de Televisión Polaca S.A. (Telewizyjna Agencja Gospodarcza TVP S.A.) y por los financiados por el "Fondo Consejo Nacional de Televisión" de Chile.

Las ofertas detalladas serán presentadas directamente por las instituciones interesadas.

Artículo 29

Las Partes fomentarán los contactos entre emisoras de radio, con el propósito de intercambiar programas radiales de carácter educativo y cultural.

E. Literatura y cooperación editorial

Artículo 30

Las Partes fomentarán y facilitarán el intercambio recíproco de escritores, realizado en forma de estancias, con el objeto de que concurran al otro país

i konferencjach organizowanych na terytorium drugiej Strony przez publiczne lub prywatne instytucje i prowadzili wykłady.

Artykuł 31

Strony zobowiązują się do wspierania współpracy i wymiany między stowarzyszeniami i organizacjami pisarzy obu krajów.

Artykuł 32

Strony będą wspierały i ułatwiały uczestnictwo swoich pisarzy i wydawców w Międzynarodowych Targach Książki odbywających się na terytorium drugiej Strony, starając się, by uczestniczyli w warsztatach i konferencjach.

Artykuł 33

Strony będą wspierały organizację spotkań polskich i chilijskich pisarzy, które odbędą się na przemian w Rzeczypospolitej Polskiej i w Republice Chile.

F. Współpraca między bibliotekami i archiwami

Artykuł 34

Strony zobowiązują się ożywić współpracę między Biblioteką Narodową w Rzeczypospolitej Polskiej a Biblioteką Narodową w Republice Chile, w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych, takich jak obchody rocznicowe, wizyty pisarzy, wystawy książek i materiału graficznego, spotkania i warsztaty bibliotekarzy i ekspertów w dziedzinie konserwacji i reprodukcji materiałów bibliograficznych.

Strony zobowiązują się szczególnie do wspierania przepływu informacji, współpracy i wymiany specjalistów, w celu zapoznania się z doświadczeniami w przenoszeniu zasobów bibliotek na nośniki cyfrowe.

Artykuł 35

Strony będą popierały współpracę Archiwów obu krajów, polegającą na wymianie, na zasadzie wzajemności i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego, wydawnictw naukowych, mikrofilmów, kopii dokumentów oraz tekstów przepisów prawnych obowiązujących w dziedzinie archiwistyki.

Strony będą popierały również wymianę archiwistów i ekspertów, w tym wymianę wizyt studyjnych oraz realizację projektów badawczych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Republice Chile.

Artykuł 36

Strona chilijska za pośrednictwem Biblioteki Narodowej Republiki Chile zwróci się do Strony polskiej, aby ta rozważyła możliwość zorganizowania progra-

a participar en talleres, encuentros y actividades académicas, foros o conferencias, sean estos organizados por instituciones públicas o privadas.

Artículo 31

Las Partes se comprometen a propiciar la cooperación y el intercambio entre y organizaciones de escritores de ambos países.

Artículo 32

Las Partes fomentarán y facilitarán la participación de sus escritores y editores en las Ferias Internacionales del Libro que se realicen en el territorio de la otra Parte, procurando su concurrencia a foros, talleres y conferencias.

Artículo 33

Las Partes promoverán la organización de un encuentro de escritores polacos y chilenos, que tendrá lugar alternadamente en la República de Polonia y la República de Chile.

F. Cooperación entre bibliotecas y archivos

Artículo 34

Las Partes se comprometen a impulsar la cooperación entre la Biblioteca Nacional de la República de Polonia y la Biblioteca Nacional de la República de Chile, a fin de realizar actividades conjuntas de interés cultural y educativo, tales como homenajes y visitas de escritores, exposiciones de libros y material en imagen, encuentros y pasantías de bibliotecarios y técnicos en conservación y reproducción de materiales bibliográficos.

Las Partes acuerdan en forma específica fomentar el intercambio de información, así como la cooperación y el intercambio de especialistas para analizar experiencias en la digitalización de fondos patrimoniales.

Artículo 35

Las Partes promoverán, basadas en el principio de reciprocidad y en el marco de sus respectivas legislaciones vigentes, la cooperación entre los Archivos de ambos países a través del intercambio de publicaciones científicas, microfilms, copias de documentos y textos de disposiciones normativas vigentes.

De igual manera las Partes estimularán el intercambio de archiveros y expertos para que cumplan visitas de estudio y desarrollen proyectos de investigación en la República de Polonia y en la República de Chile.

Artículo 36

La Parte chilena, por conducto de la Biblioteca Nacional de la República de Chile, solicita a la Parte polaca estudiar la posibilidad de organizar un programa

mu zebrania publikacji wydanych drukiem przez emigrantów chilijskich w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1973—1990 oraz aby, jeśli je posiada, zidentyfikowała te publikacje, wykonała z nich mikrofilmy oraz kopie na nośnikach cyfrowych i przekazała je Republice Chile.

Strona chilijska proponuje również Stronie polskiej wymianę publikacji aktualnie ukazujących się w Rzeczypospolitej Polskiej oraz tych, które zostaną wydane w przyszłości i będą dotyczyły Chile lub chilijskich autorów, oraz publikacji ukazujących się w Republice Chile obecnie oraz w przyszłości na temat Polski lub polskich autorów.

Artykuł 37

Narodowe Centrum Konserwacji podlegające Dyrekcji Bibliotek, Archiwów i Muzeów (Centro Nacional de Restauración de la Dirección de Bibliotecas Archivos y Museos — DIBAM) jest zainteresowane rozwojem programów współpracy w zakresie zachowywania i konserwacji dóbr kultury na różnych nośnikach. Współpraca będzie realizowana w formie udziału ekspertów z obu krajów w warsztatach i w pracach specjalistycznych laboratoriów zarówno w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Republice Chile.

Strona chilijska, za pośrednictwem DIBAM, zwróci się do Strony polskiej, by rozważyła możliwość udziału polskich ekspertów w projektach realizowanych w zakresie:

- konserwacji i przechowywania czasopism,
- renowacji materiałów kartograficznych,
- wykonywania mikrofilmów z rękopisów,
- konserwacji archiwów literackich,
- przenoszenia na nośniki cyfrowe druków i materiałów kartograficznych,
- zarządzania kolekcjami wirtualnymi.

Artykuł 38

Strony będą ułatwiały współpracę między swoimi Ministerstwami Spraw Zagranicznych w dziedzinie współpracy archiwów historycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego każdej ze Stron i na zasadzie wzajemności.

Artykuł 39

Strona chilijska za pośrednictwem Narodowej Rady Kultury i Sztuki (Consejo Nacional de la Cultura y de las Artes) proponuje Stronie polskiej rozpoczęcie wymiany i rozpowszechniania archiwów muzycznych współczesnych kompozytorów polskich i chilijskich.

W Republice Chile w rozpowszechnianiu będzie pośredniczyła sieć regionalnych bibliotek szkół artystycznych.

de recolección de las publicaciones impresas realizadas por exiliados chilenos en la República de Polonia entre los años 1973 y 1990. Asimismo, solicita a la Parte polaca que, de haberlas, identifique dichas publicaciones y contribuya a su microfilmación, digitalización y envíe las a la República de Chile.

Al mismo tiempo, la Parte chilena propone a la Parte polaca el intercambio de las publicaciones editadas actualmente en la República de Polonia y de las que se editarán en el futuro en ese país y que tengan por argumento Chile o autores chilenos, y de las realizadas en la República de Chile actualmente y de las que se realizarán en el futuro y que tengan por argumento Polonia o autores polacos.

Artículo 37

El Centro Nacional de Restauración de la Dirección de Bibliotecas Archivos y Museos (DIBAM), manifiesta su interés en desarrollar programas de cooperación en el sector de la conservación y restauración de bienes culturales en distintos soportes. Esta cooperación consistirá en la realización de talleres y laboratorios especializados tanto en la República de Chile como en la República de Polonia.

La Parte chilena, a través de la DIBAM, solicita a la Parte polaca que estudie la posibilidad de otorgarle asistencia en los siguientes sectores:

- conservación y preservación de periódicos,
- restauración de material cartográfico,
- microfilmación de impresos manuscritos,
- conservación de archivos literarios,
- digitalización de impresos y material cartográfico,
- gestión de colecciones virtuales.

Artículo 38

Las Partes facilitarán la cooperación entre sus respectivos Ministerios de Relaciones Exteriores en lo que concierne a los archivos históricos en el marco de las respectivas legislaciones vigentes en cada Parte y sobre la base de reciprocidad.

Artículo 39

La Parte chilena, a través del Consejo Nacional de la Cultura y de las Artes, propone a la Parte polaca iniciar el intercambio y la difusión de archivos musicales de compositores polacos y chilenos de música contemporánea.

En la República de Chile la difusión tendrá lugar por medio del sistema bibliotecario de las escuelas artísticas.

II. Dziedzictwo kulturowe**Artykuł 40**

Strony będą popierały współpracę między Ministerstwem Kultury Rzeczypospolitej Polskiej i Radą Pomników Narodowych Republiki Chile (Consejo de Monumentos Nacionales de Chile) w celu wymiany doświadczeń i wiedzy na temat charakteru i cech dziedzictwa kulturowego obydwu państw oraz sposobów jego ochrony, prywatnej i publicznej.

Artykuł 41

Strona chilijska proponuje Stronie polskiej zorganizowanie badań porównawczych ustawodawstwa i struktury administracyjnej związanych z regulacją kwestii dotyczących dziedzictwa kulturowego w Rzeczypospolitej Polskiej i w Republice Chile.

Strona chilijska proponuje wymianę informacji technicznych na temat polityki rozwoju i zarządzania ochroną zabytków oraz oszacowywania dziedzictwa kulturowego w obu krajach.

Strona chilijska proponuje Stronie polskiej wymianę doświadczeń dotyczących metod stosowanych przy rejestracji, ocenie, katastrze i kwalifikacji historycznego dziedzictwa indywidualnego, zbiorowego, krajobrazowego, naturalnego, antropologicznego i archeologicznego oraz podwodnego w Rzeczypospolitej Polskiej i w Republice Chile.

Artykuł 42

Strony będą wspierały wymianę informacji na temat systemu zachęcania i włączania osób i instytucji prywatnych w zarządzanie dziedzictwem kulturowym oraz będą popierały udział nauczycieli akademickich, studentów i ekspertów w badaniach i propagowaniu wspólnych wartości kulturowych.

Artykuł 43

Strona chilijska jest zainteresowana uzyskaniem informacji o specyfice drewnianych kościołów w południowej Polsce. Jednocześnie pragnie zainteresować Stronę polską uniwersalnymi walorami kościołów drewnianych na archipelagu Chiloe, które zostały uznane za Pomnik Dziedzictwa Światowego w roku 2000.

Artykuł 44

Strony zobowiązują się popierać upowszechnianie w swoich krajach wiedzy o pracy polskiego uczonego Ignacego Domeyki i przyczyniać się do ukazywania wartości jego dorobku.

Artykuł 45

Strony zobowiązują się utrzymywać niezbędną współpracę w celu uniemożliwienia i powstrzymania przemytu dzieł sztuki i dóbr kultury na różnych nośnikach oraz innych dóbr chronionych przez prawo autor-

II. Patrimonio cultural**Artículo 40**

Las Partes apoyarán la cooperación entre el Ministerio de Cultura de la República de Polonia y el Consejo de Monumentos Nacionales de la República de Chile con el propósito que intercambien experiencias y conocimientos sobre la naturaleza y las características de sus respectivos patrimonios culturales y las formas de protección pública y privada de los mismos.

Artículo 41

La Parte chilena propone a la Parte polaca la realización de un estudio comparativo de la legislación y de la institucionalidad que regula los aspectos vinculados con el patrimonio cultural de la República de Polonia y de la República de Chile.

La Parte chilena también propone el intercambio de información técnica sobre políticas de desarrollo y gestión relativas a la protección y valoración del patrimonio histórico cultural en ambos países.

Asimismo, la Parte chilena propone a la Parte polaca intercambiar experiencias sobre metodologías aplicadas para el registro, evaluación, catastro y calificación del patrimonio histórico, individual, de conjunto, paisajístico, natural, antropoarqueológico y subacuático de la República de Polonia y de la República de Chile.

Artículo 42

Las Partes propiciarán el intercambio de información sobre políticas de inventivos e incorporación de agentes e instituciones privados en la gestión del patrimonio cultural, y promoverán la participación de académicos, estudiantes y profesionales en el estudio y difusión de los valores patrimoniales comunes.

Artículo 43

La Parte chilena manifiesta su interés en informarse sobre las características de las iglesias de madera del sur de Polonia. Asimismo, desea dar a conocer a la Parte polaca el valor universal de las iglesias de madera del Archipiélago de Chiloé, las cuales fueron declaradas Sitio del Patrimonio Mundial el año 2000.

Artículo 44

Las Partes acuerdan promover la difusión de la labor del sabio polaco Ignacio Domeyko en sus respectivos países, propiciando la valorización de su legado.

Artículo 45

Las Partes se comprometen a mantener la colaboración necesaria con el fin de impedir y reprimir el tráfico ilegal de obras y bienes culturales en diferentes soportes y otros bienes tutelados por las

skie, a także dokumentów i innych obiektów o wartości artystycznej.

Ze strony polskiej we współpracę będzie bezpośrednio zaangażowany Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych Ministerstwa Kultury, a ze Strony chilijskiej Rada Zabytków Narodowych i Dyrekcja Bibliotek, Archiwów i Muzeów (Consejo de Monumentos Nacionales y la Dirección de Bibliotecas, Archivos y Museos).

Artykuł 46

Strony będą współpracowały w zakresie rewaloryzacji swojego dziedzictwa związanego z działalnością górniczą. Ze Strony chilijskiej współpraca będzie koncentrowała się na rewitalizacji relikwii starego górnictwa poprzez badania historyczne, archeologiczne, działalność popularyzatorską oraz prace konserwatorskie, jak również poprzez rozpoznanie techniczne określające zagrożenia i potencjalne możliwości adaptacji wyrobisk na cele użytkowe (turystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem podwodnych tuneli (w kopalniach węglu w Lota).

III. Edukacja i nauka

Artykuł 47

Strony, za pośrednictwem swoich Ministerstw Edukacji, dokonają wymiany ekspertów i informacji w celu przeanalizowania doświadczeń z następującego zakresu:

- a) strategii szczególnego wspierania jednostek edukacyjnych dla młodzieży z trudnych środowisk społecznych,
- b) strategii zwiększających udział uczniów w życiu społeczności szkolnej i metod promowania uczniów,
- c) strategii ułatwiających dostęp do nauki, udział w zajęciach, nagradzanie i dokształcanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- d) strategii współpracy ze społecznościami lokalnymi,
- e) opracowania i strategii pracy dydaktycznej i pedagogicznej zgodnie ze specyfiką jednostek edukacyjnych,
- f) oceny jakości kształcenia i zarządzania szkołą,
- g) kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz oceny ich pracy,
- h) kształcenia ustawicznego i kształcenia dorosłych,
- i) rozwoju sprawności fizycznej młodzieży przez uprawianie sportu w szkole i w czasie wolnym,
- j) wymiany informacji dotyczących dostępu do szkół wyższych, przebiegu kształcenia, a także zarządzania i finansowania szkolnictwa wyższego,

leyes de propiedad intelectual, documentos y otros objetos de valor artístico.

El Centro de Protección de Colecciones Públicas (Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych) del Ministerio de Cultura, se comprometerá directamente en la cooperación en el nombre de la Parte polaca mientras que en el nombre de la Parte chilena lo harán el Consejo de Monumentos Nacionales y la Dirección de Bibliotecas, Archivos y Museos.

Artículo 46

Las Partes procurarán valorar, en forma coordinada, sus bienes patrimoniales relacionados con el campo de la minería. En la Parte chilena, dicha cooperación se centrará en la revitalización de la herencia cultural minera a través de estudios históricos, arqueológicos, labores de difusión y trabajos de conservación, como asimismo mediante estudios técnicos que identifiquen las posibles amenazas y potencialidades de los enclaves mineros susceptibles de ser utilizados con fines prácticos (turismo), particularmente aquellos con túneles subacuáticos (minas de carbón en Lota).

III. Educación y ciencia

Artículo 47

Las Partes, a través de sus respectivos Ministerios de Educación, realizarán intercambios de expertos e información para analizar experiencias sobre las siguientes materias:

- a) estrategias de apoyo específico para establecimientos educacionales con vulnerabilidad social,
- b) estrategias para incrementar la permanencia y promoción de los alumnos en el sistema escolar,
- c) estrategias para promover el acceso, permanencia, promoción y capacitación de alumnos con necesidades educativas especiales,
- d) estrategias de trabajo con la comunidad local,
- e) elaboración y estrategias de trabajo con materiales y recursos pedagógicos de acuerdo a las características de las comunidades educativas,
- f) sistema de evaluación de la calidad de la educación y de la gestión escolar,
- g) formación inicial, capacitación y perfeccionamiento en ejercicio y evaluación en el desempeño de la profesión docente,
- h) educación de adultos y educación permanente,
- i) desarrollo de capacidades a través del uso del tiempo libre y del deporte escolar,
- j) intercambio de información referida al acceso, malla curricular, gestión, administración y financiamiento de la educación superior,

k) polsko-chilijskiej współpracy w dziedzinie kształcenia artystycznego i edukacji kulturalnej, ukierunkowanej na programy szkolne, mające stymulować proces włączania kultury w edukację prowadzoną w formach szkolnych i pozaszkolnych.

Artykuł 48

Obie Strony będą wymieniały doświadczenia w dziedzinie policealnego szkolnictwa technicznego, w szczególności w zakresie programów nauczania, celów edukacyjnych oraz związków kształcenia z rynkiem pracy.

Artykuł 49

Strony będą popierały wymianę studentów, nauczycieli akademickich i naukowców za pośrednictwem instytucji szkolnictwa wyższego.

Strony będą popierały zawieranie bezpośrednich porozumień o współpracy między polskimi i chilijskimi instytucjami szkolnictwa wyższego.

Artykuł 50

Strony będą popierały współpracę na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Edukacji, Nauki i Kultury (UNESCO) w dziedzinie kultury i nauki oraz na poziomie bilateralnym bezpośrednio współpracę w tych dziedzinach między komitetami narodowymi UNESCO obu krajów.

IV. Postanowienia ogólne i finansowe

Artykuł 51

Niniejszy program nie wyklucza realizacji innych projektów w dziedzinie kultury, nauki i edukacji zawieranych bezpośrednio między zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 52

Strony dokonają przeglądu i oceny realizacji niniejszego programu co dwa lata i w zależności od potrzeb, z udziałem przedstawicieli Ambasad i drogą dyplomatyczną, wymieniają informacje na ten temat.

Artykuł 53

Dla realizacji projektów zaproponowanych w programie Strony mogą za obopólnym porozumieniem zwrócić się o współpracę i pomoc finansową do źródeł zarówno krajowych, jak i zagranicznych, takich jak organizacje międzynarodowe, kraje trzecie, fundacje.

Artykuł 54

O ile prawne przepisy obowiązujące w Państwach-Stronach nie stanowią inaczej, wizyty, grupy robocze i delegacje będą realizowane według następujących zasad:

k) cooperación chileno-polaca en el campo de la educación artística y educación para el patrimonio, focalizado en el seno del aula, para estimular el proceso de incorporación de la cultura a la educación formal e informal.

Artículo 48

Ambas Partes compartirán experiencias sobre materias relacionadas con la formación de técnicos superiores (post enseñanza media) especialmente en los campos de enfoques curriculares alternativos, diseño de perfiles de egreso, integración educación-empresa.

Artículo 49

Las Partes promoverán el intercambio de estudiantes, docentes e investigadores, a través de las instituciones de educación superior.

Ambas Partes propiciarán convenios directos de cooperación entre instituciones de educación superior polacas y chilenas.

Artículo 50

Las Partes fomentarán la cooperación en el foro de la Organización de Naciones Unidas para la Educación, Ciencia y Cultura (UNESCO) en el ámbito de la cultura y ciencia, así como la cooperación directa bilateral en estos ámbitos entre los comités nacionales de UNESCO de ambos países.

IV. Disposiciones generales y financieras

Artículo 51

El presente Programa no excluye la realización de otras actividades culturales, científicas y educativas, acordadas directamente entre las instituciones interesadas.

Artículo 52

Las Partes revisarán y evaluarán, bianualmente y conforme a las necesidades, el cumplimiento del presente Programa, con la participación de sus respectivas Embajadas e intercambiarán informes evaluatorios a través de la vía diplomática.

Artículo 53

Para la ejecución de los proyectos propuestos en este Programa, las Partes podrán, de común acuerdo, solicitar la cooperación y la ayuda financiera de fuentes tanto nacionales como extranjeras, tales como organizaciones internacionales, terceros países o fundaciones.

Artículo 54

De no existir disposiciones en contrario, regirán las siguientes normas para las visitas, grupos de trabajo y delegaciones:

- a) organizacja lub instytucja wysyłająca ponosi koszty przejazdu osób i przewozu bagaży w obie strony, od miejsca wyjazdu, do miejsca docelowego,
- b) organizacja lub instytucja przyjmująca ponosi koszty pobytu, jak zakwaterowanie w hotelach, wyżywienie i transport wewnętrzny wynikający z uzgodnionego programu pobytu.

Artykuł 55

Strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie w ramach realizacji programu będą posiadały ubezpieczenie na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwych wypadków.

Artykuł 56

Strony będą popierały rozpowszechnianie za pośrednictwem swoich środków społecznego przekazu wszelkich przedsięwzięć, jakie będą realizowane w okresie obowiązywania niniejszego programu.

V. Postanowienia końcowe

Artykuł 57

Poszczególne przedsięwzięcia objęte programem mogą być uzupełnione lub zmienione, a w uzasadnionych przypadkach przeniesione na następny okres.

Artykuł 58

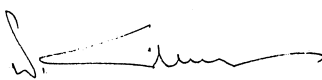
Wszelkie kwestie sporne, które mogłyby wyniknąć podczas realizacji programu, będą rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 59

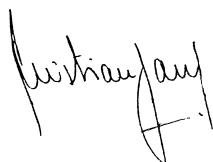
Niniejszy program wejdzie w życie 60. dnia od dnia podpisania i pozostanie w mocy do dnia 31 grudnia 2007 r. Jego obowiązywanie zostanie automatycznie przedłużone do czasu podpisania kolejnego programu, o ile żadna ze Stron nie wypowie go w drodze notyfikacji. W takim przypadku program utraci moc obowiązującą w terminie 60 dni od dnia wypowiedzenia.

Sporządzono w Santiago dnia 22 sierpnia 2003 r., w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i hiszpańskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Rządu
Republiki Chile

- a) La organización o institución que envía asume los gastos de los pasajes y de la carga de ida y vuelta desde el lugar de partida hasta el lugar de destino.
- b) La organización o institución receptora asume los gastos de permanencia, tales como alojamiento en hoteles, alimentación y transporte interno conforme con el programa de estancia aprobado.

Artículo 55

La Parte que envía asegurará que las personas que participen en los intercambios contemplados en el marco del presente Programa dispongan de un seguro médico que cubra los riesgos de salud extraordinarios o accidentes fatales.

Artículo 56

Las Partes favorecerán la difusión de todas las acciones que se realicen en el periodo de vigencia del presente Programa, a través de sus respectivos medios de comunicación masiva.

V. Disposiciones finales

Artículo 57

Los proyectos enumerados en el presente Programa pueden ser complementados, modificados o aplazados para el período siguiente en casos debidamente justificados.

Artículo 58

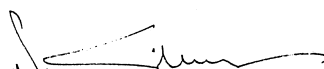
Cualquier diferencia que pudiera surgir durante la realización del presente Programa será resuelto por la vía diplomática.

Artículo 59

El presente Programa entrará en vigor 60 días después de la fecha de su firma y quedará vigente hasta el 31 de diciembre del 2007. Su vigencia será automáticamente prolongada hasta la firma del Programa siguiente a menos que algunas de las Partes lo denuncie por notificación. En tal caso, el Programa caducará en el plazo de 60 días contados desde su denuncia por la vía diplomática.

Hecho en Santiago, el día 22 de agosto del año 2003, en dos ejemplares de igual tenor en polaco y español, siendo ambos textos igualmente validos.

Por el Gobierno
de la República de Polonia

Por el Gobierno
de la República de Chile

